

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő: **Dr. Olosz Lajos**
Lapkiadósnak a **CORVIN** Lapkiadó R. T.

DÉLI HIRLAP

A timisortorontali törvényes bej. sz. 85. (Dos. No. 934/1938)
Alapította: **Dr. VUCHETICH ENDRÉ** és **Dr. VARNAY ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népkezősség lapja

Kesselring tábornagy ultimátumára

Róma és körzete behódolt a német haderőnek

A Vatikánváros védelmét a német csapatok veszik át

Sziciliába menekült az olasz király, Umberto trónörökös és Badoglio

Berlin jelenti: Befejezés előtt áll a Badoglio-hadsereg lefegyverzése

Főhadiszállásáról Hitler vezér és kancellár beszédet intézett a német néphez

Olaszországban a katonai események rohamosan követik egymást. A nápolyi és a salernói fronton a német csapatok új ellenállási vonalon vetik fel a küzdelmet. Nápolyban az olasz kötelekek nagy része, átmeneti harc után, letele a fegyvert. A Salernói-öbölben a németeknek részben sikerült szintén lefegyverezniük az olaszokat, egyes olasz egységek viszont a szövetségesek oldalára álltak és részt vesznek a németek ellen folyó harcokban. Az erről beszámoló berlini jelentés a továbbiakban megállapítja, hogy Közép-Olaszországban a német csapatok megittköztek a Rómát védő olasz egységekkel és az olasz főváros hadifogóssága részeit megszállták. Német kézre került a római rádióállomás és a telefonközpont. A római német nagykövetséget német csapatok őrzik. Kesselring tábornagy hangoztatja, hogy *hisztelenben dhajtja tartani Róma nyílt város jellegét.* Az olasz főváros megszállása, a német hírforrások szerint, nem politikai, hanem katonai jellegű tény: biztosítani óhajtják a délolaszországi német erők hátsó kapcsolatait. Róma körzetében az olasz csapatokat szombatn délelőtt lefegyverezték. Fegyverletételre kényszerítették az olasz királyi gárda 2 páncélos és 5 gyalogos hadosztályból álló kötelékeit is Róma előtt. *Az olasz király, a trónörökös és Badoglio-tábornagy — mint jelentik — emnekül Rómából és a szövetségesek főhadiszállására érkezett.* A német vezéri főhadiszállás az olaszországi ellen-intézkedésekről pénteken este kiadott különjelentésében közölte, hogy *„a Vatikánváros védelmét a német véderő veszi át.”*

kancellár nagy beszéde, mondoti. A német sajtó — mint Berlinből jelentik — teljesen Hitler beszédének hatása alatt áll. A Deutsche Allgemeine Zeitung hangoztatja, hogy *„Németország a legvégső következtetéseket levonásáig fokozza harci elszántságát.”*

Szófiában esküt tett a bolgár kormányzó-tanács. Berlinben hangoztatják, hogy *„Bulgáriában oly triumvirátus veszi át a kormányzást, amelynek minden tagja Németország teljes bizalmát élvez.”*

Az olasz fegyverletétele következményei

A Viata című bucaresti lap háborus és politikai helyzetmagyarázója azt írja, hogy Olaszország most oly „ragikus helyzetben van, amilyen Spanyolország volt és amilyen Franciaországot is fejegeti abban az esetben, ha az algiri bizottság csapatai részt vesznek majd a francia anyaország előzőlenségében. A Viata hangoztatja, hogy a legvalószínűbb katonai vereség nem lehet oly lesújtó, mint a testvérharcban aratót „siker”. A lap a továbbiakban rámutat arra, hogy az olasz nép és hadsereg most súlyos választás előtt áll: választania kell a Badoglio-kormány és az új fasiszta kormány között. Ez utóbirtól a német távirati iroda azt írja, hogy „a Mussolini nevében alakult fasiszta kormány nem hasonlítható össze

az idegenben bolyongó árnyék-kormányokkal; ez a fasiszta kormány olasz területen áll és az olasz hadsereg jörése körülötte tömörül.”

Az olasz fegyverletétel következményeivel foglalkozva a bucaresti lap egyrészt rámutat a szövetségesek számára nyíló lehetőségekre másrészt pedig a német hadvezetőségre háruló új feladatokra. A német hadvezetőség előtt álló problémák fejleményei döntőek lesznek a háboru most kezdődő új szakaszában. — írja a Viata, majd három-három pontban foglalja össze a helyzetet a szövetségesek, illetve Németország szempontjából:

I. A szövetségesek részére nyíló lehetőségek: 1. Új légi támaszpontok, melyek igénybevételével fokozhatják légi támadásukat Németország és a Balkán ellen. 2. Kedvezőbb feltételek megteremtése Kozzika szigeténél elfoglalásához. Kozzikában hadműveleti támaszpontot létesítenének és ott állítanak fel a szakadár francia erők főhadiszállását is. 3. Dél-Olaszország elfoglalása révén a Balkán megközelítése, ami Európa e részében az angolszász partraszállás esélyeit növelné.

II. A német hadvezetőség problémái: 1. A balkáni olasz helyőrségek pótlása. 2. Alkalmazkodás az olaszországi új helyzethez. 3. Felkészülés Franciaország előzőlensége ellen, amire mind a Földközi-tenger, mind a La Manche-csatorna felől sor kerülhet. Ezzel kapcsolatosan a

Viata megjegyzi, hogy pár nappal eelőtt a brit erők a La Manche-csatornában nagyszabású kombinált hadgyakorlatot tartottak a partraszállási lehetőségek tanulmányozására

Euroapress-jelentés

a kapitulációs feltételekről

Az olasz fegyverletétel feltételeiről hivatalosan még semmi sem közöltek. Egyes hírforrások mindazonáltal figyelemre érdemesítik azokat a találgatásokat, melyek a Sziciliában szeptember 3-án aláírt fegyverszüneti egyezmény tartalmára vonatkoznak. Az Euroapress tudósítója például, az algiri szövetséges főhadiszálláshoz közelálló körök értesülésére hivatkozva, *hat pontban* foglalja össze a kapitulációs feltételeket. Ezek a feltételek — melyeket a Timpul című bucaresti lap is ismertet — a következők: 1. Az olasz hadsereg és flotta teljes feloszlása. 2. Minden volt fasisztának északafrikai munkatáborba való utalása. 3. Nemzetközi rendőrsébevezetése Itáliában. 4. Rómának, mint az imperialista eszme hagyományos központjának, nemzetközivé tétele. 5. Az olasz gyarmatok felosztása a szövetségesek között. 6. Sziciliának Angliához való csatolása; a máltai közigazgatáshoz hasonló rendszer bevezetése Sziciliában.

(—)

Jelentéseink a harcterekről

Róma körzetében megtörték az olasz ellenállást — Genova, La Spezia, Bologna, Trieszt és több más olasz város német kézen

Berlin. (Rador). A német vezéri főhadiszállás pénteken este a következő különjelentést adta ki:

Az áruó Badoglio-kormány az utóbbi hetekben a háboruból való kiválaszt előkészítvén Róma körül erős haderőket gyűjtött és a várost a Róma kívül állomásozó német csapatokkal szemben is védelmi állapotba helyezte. Megindokolásul azt hozták fel, hogy Rómától nyugatra ellenséges partraszállástól tartanak.

Olaszországnak szeptember 8-án este történt fegyverletétele óta Róma körül német és olasz csapatok között harcok fejlődtek ki. Kesselring tábornagy, délolaszországi német főparancsnok, erősítéseket vonultatott fel, támadást indított Róma ellen és a város olasz parancsnokához ultimátumot intézett. E nyomás alatt a római olasz parancsnok 50 kilométeres körzetben kapitulált. Az olasz csapatok lefegyverzése folyamatban van. A Nápoly és Salerno körzetében levő német hadsereggel az összeköt-

tetést helyreállították.

A Vatikánváros védelmét a német haderő veszi át.

Észak-Olaszországban Rommel tábornagy, hadseregeportjának hadosztályával rövid, de a legmélyebb elkeseredéssel folytatott harcban megadásra kényszerítette az olasz kötelékeket. A Karintiából és Tirolból Felső-Olaszországba vezető vasutak és utak sértetlenül német kézre kerültek. A liguriai partot Genovával és La Speziával együtt a németek megszállották, az Adige folyó völgyét, továbbá Bologna, Verona és Cremona városokat és azok környékét megtisztították. Triesztet pedig rövid harc után elfoglalták. Triesztben több mint 90.000 olaszt lefegyvereztek.

Dél-Franciaországban a 4. olasz hadsereg üsszetűzések nélkül adta át fegyverét Rindstedt vezértábornagy csapatainak. Toulontól egészen Mentoneig a tengerpartot németek szállították meg.

A Balkánon a nagyon megértő olasz parancsnokló hatóságok meghajoltak Weichs tábornagynak, német főparancsnok követeléséi előtt. A keleti olasz hadseregecsoport hadosztályai Tiránában és a 11. olasz hadsereg Athénben legnagyobb részben már letették a fegyvert. Az Égei-tengeren levő olasz kereskedelmi és hadihajókat átvette a német haditengerészet. Az eddigi olasz repülőtereket és az Adriai-tenger partján levő legfontosabb kikötőket a németek megszállották. Csak egészen szorványosan vannak még harcok folyamatban. Szaporednak azok az esetek, amikor olasz csapatok mindenféle átlépnek a német véderőbe, hogy a harcot tovább folytassák.

Ezzel az áruóval, amelynél nagyobb és alávalóbb kevés van a törtélemben, viszszakullott az áruókra. Az olasz haderő már nem létezik. Ami azonban örök időkre megmarad, az a világ megvetése az áruókkal szemben, — fejeződik be a német főhadiszállás különjelentése.

Felső-Olaszország megszállásának hadműveletét Rommel tábornagy irányítja. A németek elfoglalták Bologna, Torino, Verona és Cremona városát, továbbá Triesztet, Pádut s több más helységet. Átvették Genova és az olasz Riviera védelmét. La Spezia fontos olasz hadikikötőt szintén birtokukba kerítették a németek. A La Speziából elmenekült olasz flótát Kozzika és Szárdínia között német torpedóvetők támadták, több hadihajót elstillyesztettek. Algiri jelentés arról adót hírt, hogy az olasz hajóhad több egysége Máltába érkezett. Lapzártakor érkezett jelentés szerint, Milano olasz katonai parancsnoka közölte, hogy érinkezésben van a német főparancsnoksággal. Milánóban kötelezettséget vállalt a rend szigorú megőrzésére, aminek ellenében a német parancsnokság lemondott az olasz csapatok lefegyverzéséről. A németek nem hatoltak be a városba, de bizonyos fontos pontjait megszállták. A délfraanciaországi és balkáni helyzetről a német főhadiszállás különjelentése számol be.

Hitler Adolf német birodalmi vezér és

Elkeseredett harcok Salerno körzetében — A németek bevonultak Milánóba, Torinóba, Pádúába és Pólába

Berlin. A német vezéri főhadiszállás jelentése szerint a keleti harctéren Novorosszjszk terén a Szovjet egy nagyobb partraszálló csapatát a német tüzérség lényegében már a part elérése előtt szétverte. A partraszálló ellenséges erők maradványaival a harcok még folyamatban vannak. Három gőnyaszádot, egy órhajót és 11 partraszállási járművet a német haderő és a haditengerészet közelébe elsüllyesztettek vagy felgyújtottak.

Mariupoltól délkeletre, amelyet a haditengerészet berendezések teljes elpusztítása után tervszerűen kiürítettek, német és román kötelékek egy, az Azovi-tenger partján partraszállott erőcsoporthoz felmorzsolódtak.

Krasnojarszkojéltól nyugatra német páncélos kötelékek bekerítették egy szovjet támadóhadosztály zömét és megsemmisítették egy ellenséges hadosztály vezérkarát.

A charkovi harci területen és Konotopól északnyugatra erős ellenséges támadásokat elkeseredett harcokban visszavertek és helyi betöréseket megtisztítottak és elreptettek.

A középső frontszakaszon a Desnáánál és Chirovtól délkeletre a nehéz elhárító harcok tartanak. Vjazsmától nyugatra az ellenség makacs támadásai meghusztultak. Átmenetileg az első állásainkba behatolt ellenséges erők ellenlökéssel kivettük és e között nagy számú fegyvert megsemmisítettünk vagy zsákmányoltunk.

A szovjet csapatok tegnap a keleti arcvonalon 203 páncélost vesztettek. A németi erő számos ellenséges páncélos harcoktól mentes lett, megsemmisített kereken 300 csapatokkal megrakott járművet és a szovjet több utánpótlási raktárát megsemmisítette.

Fent északon gyors német harci repülő-

gépek egy ellenséges parti hajót felgyújtottak. Az éjszaka folyamán ellenséges utánpótlási kötelékeket és csapatállásokat különböző méretű bombákkal támadunk.

Az olasz Badoglio-hadsereg lefegyverzése befejezés előtt áll. Ahol még helyi ellentállás mutatkozik, ott a német csapatok erőlyesen járnak el. Rhodos sziget olasz helyőrsége német zuhanó harci repülő támadására megadta magát.

Mint már különjelentés közölte, a Rómában állomásozó két páncélos és öt gyalogos hadosztályból álló olasz királyi gárda kötelékek az erőlyes német intézkedések nyomára alatt lettek a fegyvert. Német csapatok bevonultak Milánóba, Torinóba és Pádúába. Pola tengeri hadi erődöt átadták

Az olasz király, a trónörökös és Badoglio Szicíliában

Berlin. (TP). A Wilhelmstrassen egy feltett kérdésre válaszolva kijelentették, hogy Berlinbe érkezett megbízható jelentések szerint III. Viktor Emánuel olasz király és Badoglio tábornagy Szicíliában tartózkodik.

Angolszász jelentés szerint a szövetséges főparancsnokságnál tartózkodik Umberto olasz trónörökös is.

Német gyorscsapatok Albániában

Berlin. (Tp). Az olasz fegyverletét követő német ellenintézkedések során a német gyorscsapatok bevonultak Albániába. Megszállták Valona és Durazzo kikötővárosokat, valamint a többi között Elbasan városát. A horvát csapatok Raguzát szállták meg.

Az Adriai-tenger keleti partján lefegyverezték az olasz helyőrségeket. A beépített parti ütegállásokat német különleges egységek vették át.

Albániában szabadcsapatok létesültek, melyek a németek oldalán harcolnak.

a németeknek.

Salerno körzetében német csapatok elkeseredett harcokban állanak nagy angol-északamerikai erőkkel. A németek tartják a parttól keletre emelkedő magaslatokat. A németek ellentámadással visszaverték elvesztett területeket, miközben az ellenség emberben és anyagban érzékeny veszteségeket szenvedett.

A légi erő a Salerno-öbölben hajócélok és partraszállott ellenséges csapatok ellen intézett támadásai során több szállító hajót és partraszállási járművet elsüllyesztett. Számos hajót súlyosan megrongáltak.

Tegnap a megszállott nyugati partvidék fölé kevés ellenséges repülőgépet szállított. Egy ellenséges repülőgépet a németek lelőttek.

számban is lehetséges egy július 25. Minden kellemetlenség, minden esetleges baj csak növeli elhatározottságunkat. Én magam — folytatta Hitler — nem élem a magam személyes életét. Abban a felismerésben és kötelességtudásban dolgozom, hogy munkám nemzedékekre biztosítja nemzetem jövőjét.

— 1939-ben egyedül és magunkra hagyatva kellett elfogadnunk ellenségeink hadüzenetét. 1939 szeptember 1-én kijelentettem a birodalmi gyűlésben, hogy sem az idő, sem a fegyverem erő nem fogja Németországot legyűrni. Azóta elsősorban saját erőnkön az ellenséget a német határaktól több mint 1000 kilométerre nyomtuk vissza.

„Legyen tanulság Olaszország sorsa”

— Minden katonának szent kötelessége, hogy többet nyújtson, mint addig. Alkathatóságát meg kell őriznie és meg kell cselekednie azt, amit a harc követel. A német haza az idők folyamán sohasem volt jogosabban bülszke önmagára és katonáira. A rabslolyanemzetek minden támadása megtört Németországon. Minden németnek tisztában kell lennie azzal, hogy bárhol álljon is, tőle, áldozatkészségtől és közreműködésétől függ Németország és a német nép sorsa és jövődjéje. Nem mondhatok köszönetet az otthon férfainak és asszonyainak, sem a front katonáinak azért, amit cselekszenek. Ezt a köszönetet majd előjövő nemzedékek fogják elrebegni, akik belátják, hogy mostani erőfeszítéseinknek köszönhetik boldog életüket.

— Végtelenül bülszke vagyok arra, hogy emek a népek lehetek a vezére és közözöm Istennek, hogy megengedi, hogy munkámmal hozzájáruljak a német nép jövődjéjének kialakításához.

— Tudom, hogy az Olaszországban fogantatosított rendszabályok igen kemények. Annak idején azonban már Jugoszlávia árulása is hatáson felismerést nyújtott nekünk. Olaszország sorsa legyen tanulság valamennyiünk számára, hogy komoly szorongatások és a legkeserűbb szükség esetén ne szegjük ki a kezünket a nemzeti becsület parancsát. Álljunk hűségese szövetségeseink oldalán és hívó hittel teljesítsük mindazt, amit a becsület és kötelesség tőlünk kíván!

— Annak a népek, amely ezt a kemény próbát kiállja, a Mindenható végül a győzelem habérkoszoruját nyújtja és ezzel megadja neki az élet lehetőségét és diadalát. A győztesnek minden körülmények között Németországnak kell lennie a győztes is lesz — fejezte be beszédét a Führer.

Ullein-Reviczky Antal lett a stockholmi magyar követ

Budapest. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Ullein-Reviczky Antal, volt sajtófőnököt nevezték ki Magyarországi stockholmi követévé.

ROOSEVELT ÉS CHURCHILL FELHÍVÁSA AZ OLASZOKHOZ

Amszterdam. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A brit hírszolgálat közlése szerint Roosevelt és Churchill az olasz néphez és Badogliohoz intézett kiáltványában felszólította az olasz népet, hogy harcoljon a német csapatok ellen.

A BOLGAR KORMÁNYZÓ-TANÁCS ESKÜTÉTELE

Szófia. (Rador). A Sobranje a régens-tanács tagjainak, Cyrill hercegnek, Filoff miniszterelnöknek és Misoff tábornoknak az eskütételre szombaton déliótt ünnepélyes gyűlésre gyűlt egybe. Az eskütétel — amely zsufolt ház előtt folyt le — jelen volt az özvegy királyné, Eudoxia királyi hercegnő, valamint a württembergi hercegi pár, az egész diplomáciai testület, a kormány tagjai és a haderő vezetői. A régens-tanács tagjai az eskütétel után aláírták annak szövegét, majd elhagyták a bolgár parlament épületét. Tíz perces szünet után a parlament elnöke, Kalfoff, felolvasta a régenseknek, a bolgár néphez intézett kiáltványát.

A politikai arcvonal

Hitler vezér és kancellár rádiószózatot intézett a német néphez

Berlin. (DNB). Hitler vezér és kancellár pénteken este a vezéri főhadiszállárról rádiószózatot intézett a német néphez. Beszéde elején foglalkozott Olaszországnak a háborúból való kivátsával és rámutatott arra, hogy a mosoni árulást ugyanazok követték el, akik 1939. szeptemberében, amikor Anglia és Franciaország Németországnak hadat jelent, meg tudták akadályozni, hogy a hárszerződéses kötelezettsége ellenében Németország és szövetségesei oldalán

belépjén a háboruba. Erre Olaszországot nemcsak a szerződés kötelezte, hanem az a sors is, amelyet az ellenség neki szánt, — mondotta Hitler.

— Magam — folytatta Hitler — mindenkor megértettem azokat a nehézségeket, amelyeket ezek az emberek a Ducenek okoztak és azért nem is szorgalmaztam Itáliának a háboruba való belépését, hanem teljesen az olasz kormány elhatározására bízom, hogy a háboruba belép-e vagy sem.

és játam, hogy ezek a reakciós és németellenes férfiak nem értik meg Itália szociális feladatát. A Duce bukása után azonban semmi kétség nem maradt bennem az iránt, hogy a rendszerváltozásnak mi a tulajdonképpen célja. Azért kötelességszerűen elrendeltem mindazokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek voltak arra, hogy megvédelmezsem Németországot attól a sorsától, amelyet Badoglio és cinkosai a Duce és Olaszország számára készítettek elő, hanem amelybe Németországot is dönteni akarták. Mindnyájuk tudják, hogy a mostani kegyetlen harcban az ellenség szándékai szerint a legyőzött teljesen megsemmisül és csak a győzőnek marad meg az élet lehetősége. Elvagyunk rá szánva, hogy nagy és kis dolgokban mindig megteszük azokat az ellenintézkedéseket, amelyek alkalmasak az ellenség reményeinek megsemmisítésére. Sok becsületese olasz is így vélekedik és kijelentette, hogy tovább is kész arra, hogy a két nép közös érdekeiért harcoljon.

Julius 25. nem lehetséges Németországban

Hangsúlyozta a Führer, hogy Itáliának a háborúból való kivátsa katonailag keveset jelent, mert az olaszországi harcot elsősorban a német csapatok vívták. Ezeket a harcokat most akadálytalanul folytatjuk, — mondotta. — Nagyon kényes dolog, ha a plutokrata hadviselés a német ellenállást Olaszországban le akarja törni. Ha azt hiszik, hogy a németek között is akadnak árulók, mint az olaszok között, ez azt mutatja, hogy teljesen ismeretlen előttük a nemzeti szocialista állam lényege. Nagyon tévednek, ha azt hiszik, hogy Németor-

rer teljesen megegyezett a Duceval abban a véleményben, hogy ebben a háboruban a két nemzet létéről, vagy nemlétéről van szó. Németország éppen ezért szövetségeseinek a lehetőség határáig nyújtott segítséget.

A Duce nemzetének legnagyobb fia, aminőt Itália a klasszikus kor óta tudott felmutatni. Hitler ezután méltatta Mussolinit és kijelentette, hogy „az a becsületlen eljárás, amelyben Mussolinit részesítették, a legnagyobb gyalázat, amelyet Olaszország önmagával szemben elkövetett.

mondotta, hogy ez a hír egyszerű brit csalás, amelyet megcáfol, 15 perccel később az olasz külügyminisztériumnak ugyanez a képviselője kijelentette, hogy a hír mégis igaz és Olaszország valóban kilépett a háborúból.

— Két éve figyeltem már azoknak az embereknek egyre növekvő befolyását

A Führer és a Duce teljes egyetértése

1940 júniusában Mussolininek sikerült Olaszország hadbalépésének belpolitikai feltételeit megteremteni. Akkor a harcok Lengyelországban, Norvégiában és Franciaországban már be voltak fejezve. Azóta azonban Németország és Itália sok harctéren közösen ontotta vérét. A Füh-

„Itália kedvéért kezdődött meg 1941 tavaszán a balkáni hadjárat”

— A német katonák segítsége nélkül Olaszország már 1941-ben elvesztette volna Afrikát. Itália kedvéért kezdődött meg 1941. tavaszán a balkáni hadjárat, ámbar a bosevista támadás már minden pillanatban tenyeggett.

Titkolták a kapitulációt

Elmondotta ezután a Führer, hogy Badoglio még szeptember 8-án kijelentette, hogy Németországot sohasem fogja elárulni és hogy méltó a német kormány legteljesebb bizalmára. A fegyverletétel napján maga az olasz király jelentette ki, hogy Olaszország sohasem fogja fegyverét letenni. Kijelentette az olasz király a német ügyvivőnek, hogy Olaszország jó- és balsorsban Németország oldalán marad. A kapituláció nyilvánosságra hozatala után még egy órával is Roata olasz vezérkari főnök a német katonai meghatalmazott előtt erősítette, hogy a fegyverletételről szóló hír nem egyéb hazugságnál és angol hirverésnél. Ugyanakkor az olasz külügyminisztérium képviselője azt

FORUM-MOZI, ARAD Távbeszélő 2-10
Főhadások 3, 5, 7 és 9-kor.

Ma! A szerelem és a szenvedély film e

A San Gottardo-i kémnö

Mariella Lotti, Osvaldo Valenti, Germana Paolieri, Leonardo Cortese
Vasárnap délelőt 11:30-kor matiné ócsó helyáttakkal

Lemhatár

Szélerőrsza

NYELVÜNK egyedül áll Európa valamennyi nyelve között. A magyar irodalom mégsem ismeretlen a világ szellemi életében. Ez elsősorban nyelvünk példátlan kifejezőképességének és hajlékonyságának tulajdonítható. A világ legnagyobb nyelvtehetségének, az 58 nyelven beszélő Mezzofanti bitorosának (1774—1849) véleménye szerint az összes élő nyelvek között a magyar a legdallamosabb és verselés szempontjából a legfejlettebb. Kevés kis népnek az irodalma dicsekedhet a világirodalom nagyjainak, a klasszikus és modern művek oly teljes és hű fordításával, mint a magyar. De fordítva is jól áll a helyzet. Jókai regényei közül például 32-öt fordítottak le angolra, 21-et franciára, több százat németre, ezenkívül még 7 nyelven jelent meg néhány műve. Petőfi versei közül sokat 34 nyelvre fordítottak le, ezek között még japán, kínai, görög és szanszkrit fordítás is van.

(—gi)

A ZÜRICH STADTTHEATER magyar énekesnőt szerzöttetett, Birky Zsófiát. A fiatal énekesnő, aki négy évig tanult Milánóban és az elmúlt évben a bolognai—padovai—pármai stagione tagja volt, széphanag, drámai szoprán. A Turandot, Aida, Don Carlos, Alarcosbál, Tosca és Pillangókisasszony szerepeire szerződött Zürichbe.

A JOURNAL DE GENEVE hasábjain A. Prudhommeaux hosszabb cikkben foglalkozik a magyar regény- és novellairókkal. A cikk megállapítja, hogy a magyar irodalom eredetiség, tartalom és irodalmi színvonal tekintetében minden más európai irodalommal kiállja az összehasonlítást. A cikk rámutat azokra a francia irodalmi hatásokra, amelyek a magyar irodalomban észlelhetők. Behatóan méltatja Jókait és Mikszáthot, majd Ambrus Zoltán Maupassanthoz hasonlítja. Móricz Zsigmondot a magyar Flaubertnek mondja. Különösen kiemeli Babits Mihály kiváló művészetét, aki műveiben megvalósította a magyar szellem és a nyugati szellem szintézisét. Kiterjeszkedik Krúdy Gyulára és Tormay Cecíliére is, az újabb írók közül pedig Illyés Gyulát és Tamási Áront említi fel. A cikk azzal a megállapítással végződik, hogy a magyar regénynek és novellának nagy jövője van.

MÁRAI-BEMUTATÓ BECSBEN. A bécsi lapok arról adnak hírt, hogy a Neues Schauspielhaus augusztus 23-án Márai Sándor „Kaland” című darabját mutatta be.

AZ ÚJ MAUGHAM KÖTET (Ah King, Bárd kiadás) hat remek elbeszélés az író legjobb sorozatából, a távolkeleti, gyarmati írások közül. Ha volna írőiskola, ott taníthatnák akármelyiket (igaz, aligha eredményesen: a pacisirtát nem kell, a verebét nem lehet...) Főleg azt tanulhatnák meg a leendő írók: hogyan kell és lehet röviden írni. Maugham nagyon jól tudja, milyen veszedelmes mérge a szó: helytelen adagolásban elvetéli a gondolatot, ahelyett, hogy életre segítené. Negyvenötven oldalas novellái valóságos szikszavak; alig használ jelzőket s ahol más három mondatot írna, ő beéri három szóval. Van egy kínai mondás, amely szerint „szép az, amihez ha hozzáteszel egy millimétert, már kővé, ha elveszel belőle egyet, már sóvány”. Így szépek a Maugham novellák is. Sem hozzátenni, sem elvenni belőlük nem lehetne. Viszont

Kezében az első kötettel

Szemlér Ferenc írja az alábbi szép sorokat a Kőlcsey-Társulat első kiadványának (Mikszáth: A két koldusdiák) megjelenése alkalmából:

Könyvek iránt mindig babonás tisztelettel viseltetem. Régi elszárgult kötetekben századok elröppent illatát szimatolgattam. Az egymástkövető tulajdosoknak beirt névsorából sorsokra és életre igyekeztem következtetni. És öröklé meglegyintett az elmúlás nyugtalanító lehellete, amely el nem hessant-hetően lebegett a nyitott lapok fölött.

Az új könyveket azonban még a régiéknél is jobban szerettem.

A borítólapon színe, a címbetűk elhelyezése, a kötet alakja mind külön-külön okoztat élvezetet, s oly óvatos figyelemmel vettem kézbe a csomagból kibomló könyvet, mintha valami zsenge gyümölcsöt, vagy főrékeny drágakövet helyezett volna elém a jósors. A legesodálatosabb azonban az enyhén még egymáshoz tapadó lapok szétválasztása közben felszálló nyomdafesték-szag!... Nem ismerem ennél pompásabb illatot. Nincs kölnivíz, nincs illatszert, még a fiatal ípot női testnek lenge párája sem versenyezhet ezzel a keserű és mégis friss kigőzöléssel, amely szinte már a gondolat érzéki tulajdonságait hordozza.

Nem csupán saját könyveimmel voltam így. Sőt velük szemben inkább valami csöndes szorongást éreztem. Ismrtém őket kézirat-korukból, láttam hibáikat, gyűlöltém rossz tulajdonságaikat. Nem segített rajtuk a szép öltözék.

A mások könyveit, azokat szerettem igazán!

Persze itt is voltak különbségek. Szerzőket és kiadókat előnyben részesíttem, mások homályban és háttérben maradtak. Voltak a könyvek között barátaim és — sajnos — voltak ellenségeim is. Barátaimat néha hetekig nem olvastam el, csak azért, hogy minél tovább hordhassam magammal irattakámiban, ellenségeimmel pedig hirtelen végeztem...

Mindez végigvillan agyamon, amint az első könyvet, ezt az első könyvet, a mi első könyvünket kezembe veszem. Talán nem is igaz ez így: hiszen előtte már jelentek meg művek Dél-Erdélyben. Én mégis elsőnek érzem, mert komoly külsővel, barátságos egyszerűséggel, művészi beosztásával állandót, folyamatosat ígér. Egy utánakövetkező hosszú sor első tagjaként jelentkezik és reményeket ébreszt.

Meleg érzések motoszkálnak szívem körül. Nincs sok közöm születéséhez. Egy-két ötletet ha adtam hozzá, mert megkérdeztek s mert jól esett tervezgetni. De most, hogy valóban kezében tartom a művészi gazdaságossággal kiállított kötetet, nyugtalan boldogság költ el. Nem tudom, mi az oka ennek. Talán a cimlap barátságos sárga színezése. Talán a betűk. Talán a cím alatt lengő lebegő füstös fecske. Talán... de mit tudom én!

Szétnyitom a könyvet és mélyen beszívom a nyomdafesték bódító illatát. A szívem boldog egyenletességgel dobog. Érzed?... Az élet és az eszme, az alkotás és a vágy, az akarat és a teremtsé szél, száll fel az égbe, mint valami esodálatos áldozat füstje. Milyen gyönyörű egy ilyen könyv. Milyen szép dolog az élet!...

Szemlér Ferenc

Pásztori vers a XVI. századból

— ISTVÁNFFY MIKLÓS —

Fegyveres isten, Mars és szüzi Minerva, tekints ránk:
háboru — békesség sorsa irajatok áll:
Ime, vadász Iolás és Dámon, a nyájbéli pásztor,
égő áldozatot templomotokban hozunk.
Én, Dámon, kecskét, Iolás, a vadász fene vadkánt
— ezt a vadat bajjal verte le ő a minap.
Kunyhónk tájkját, soha ellenség ne keresse
és sose keljenek itt harcra dühös katonák!
Erdéiben mindig Iolás bizton tekeregjen
s hadd járjon békén nyájam a jó legelőn!
Igy tegyetek mivelünk s mi magunk s késő unokáink is
hosszok elétek majd egyre az áldozatot.

Latinból: GERÉB LÁSZLÓ

HÁROM VERS

Inkább az Istené

Ugy
alszol, mint gyermek,
akinek kihullt
kezeiből a játék.
Arcodon megpihent,
mint Noé galambja
az első olajfán:
megpihent a
bóka.

Ugy
alszol, mint gyermek,
aki még inkább,
inkább az Istené,
mint az embereké.
S tisztá álmok lánya
talán ezért maradsz
mindörökkre
nekem.

Abrándok népe

Szeretni valakit,
akarni valamit,
tündérvilágot építeni fel
kőd-márványból, semmisség-hegyen —
milyen szép!
Magyar szép:
szép és reménytelen.

HORVATH JENŐ

Szerelenváró leány

Szobájában Nagy Piroska
öltözködik vérpirosba.
Felöltözik vérpirosba
s állítja magát tilosra.
Tilos a nyomába járni;
tilos ablakánál vární.
A szive is tilosra áll;
vérpirosban játszó madár.

Miért akkor pirossága,
Ha oly nagy a tilossága?
Amit tilossága takar,
bimbó, aki nyitni akar.

HORVATH JENŐ

Sinka István

Emlékkövet kapott a házsongárdi temetőben a legnagyobb erejű román parasztelbeszélő

A kolozsvári Tribuna Ardealuluban, de a bucuresszi lapokban is olvashattuk, hogy Kolozsváron, a házsongárdi temetőben román író sírja körül gyűltek össze a napokban Észak-Erdély románságának kulturális tényezői, hogy renbe-szedjék a hat esztendője halott Dan Pavel elhanyagolt sírját, s gránit-emlékkövet helyezzenek a korhadt fakereeszt helyére. Az ERAN (Editura Romanasca din Ardealul de Nord), az észak-erdélyi román lap- és könyvkiadó vállalat köré csoportosult írók és művészek köre hívta fel nemrégiben dr. Hatieganu Emil, az észak-erdélyi románság vezetője figyelmét arra, hogy a románság ma már kétségtelenül egyik legnagyobb erejű novellistájának sírja elhanyagolva hever a temetőben. Mivel Dan Pavel halálának éppen hatodik évfordulója közelgett, az írók és művészek csoportja Hatieganu vezetésével úgy döntött, hogy az évforduló napján kapjon sírkövet az elfelejtett író.

Dan Pavel, a román irodalom realista parasztelbeszélője első novelláskötetét, „Urkán apó”-t Chinezul Ion jelentette meg s kortársai csak akkor kezdték sejteni, ki élt és szenvedett közöttük, amikor könyveiből kiadtásuk után egy esztendővel egyetlen példányt sem lehetett már megvásárolni.

Huszesztendőskorában került a kolozsvári egyetem bölcsészeti szakára betegem, a rák őrli betegségével testében. A halálraírtt megzámolt, szűken mért óráit osztotta be hatalmas energiával. Tudta, nem menekülhet, ezért fokozott hévvel dolgozott és alkotott, egészséges embereket is meggyógyító akaratával, elszántsággal. Huszonöt esztendőskorában, utolsó egyetemű vizsgája közben ájultan fordult a szék-ről.

Ezután két év kórház kövötközött. Kábítószerek, morfiüm-injekciók között él és dolgozik tovább. Orvosa elmeséléséből tudjuk, hogy két morfiüm-injekció között lázasan és erőteljesen van szobája íróasztalához, hogy papírra vessen néhány mondatot az elküldözött túrelmetlenségével, aki tudja, nincs sok már hátra.

1936-ban a „Romania Noua” novellapályázat teszt közzé, akkoriban meg lehetőségen nagy összeggel — tízezer lejlel — díjazva a legjobb novellát. A színvonalas versenyen a legjobb román írók, így a mai napig is legjobb román novellista, Victor Papilian is pályázik. Mégis egy teljesen ismeretlen fiatal ember viszi el a jelges irodalmi verseny díját „Jobbágyok” című novellájával: Dan Pavel.

1937-ben halt meg, harminc esztendőskorában.

Most, hogy az észak-erdélyi írók és művészek a román paraszt figurájának, életmódjának és életformájának kötetes kiadására készülnek írásban és képban, fokozottabban hiányzik a hat éve halott Dan Pavel, aki a készülő kötet összefogó s legsúlyosabb kifejezője lehetne. Erőteljes, szinte zúfolt figurát ő maga szeretne az orosz és francia sötét realisták alaktájához mérni. Talán a szláv Ivan Cankar-hoz lehetne hasonlítani leginkább.

Ami a házsongárdi temetőben sírja körül történt, tul a kegyelet gesztusán, egy elfelejtett és ismét megtalált író értékes rehabilitálása volt. Írásai, amiket haláláig alkotott, felhatalmazták a kritikus arra, hogy elhiggye, csakugyan harmincévesen egy nagytehetségű író vészett el a román s az egyetemes irodalom számára egyaránt.

Sötétben

Testvére, testvérem, szőlj, kiált. hol jársz a köbömben oly halkán, mint rémületől rémült gyermek s ha baj van, mért nem zokogsz, hogy halljam s megszorítsam a kezéd.

Lásd ott fent, a mólýságes égen halott a fény; csak a villám szent, sújtó ostora leng, és zeng hosszannás üdvel a földünk, e fényre szomjas, barna földünk

és into, lengve, önfelédve. a fel-felillanó fényben vén fenyőfák köszöntik egymást s tűnek csókos-viharos nászt az egymásralelt kis földmákok.

Szólj hát, testvér, csak annyit, hogy élsz mert fényre szomjas a szemed, hogy a fel-felillanó fényben kőszán bolygó testvéreért agyújthassad velem a kezéd.

BRASSAI F. JÁNOS

Uj polgármester Buzias-Buziasfürdőn. (Saj. tud.) A helygyminiszter Buzias-Buziasfürdő új polgármesterévé Sargu Romulus dr.-t nevezte ki.

Zarándoklat Ada-Kaleh szigetére. (Bucuresti.) Mint a Rador közli, a Mihai Viteazul-rend lovagjai az idén is elzarándokolnak szeptember 14-én Ada-Kaleh szigetére. A szigeten megkoszorúzzák a hősök keresztjét, majd a Mária kápolnában istentiszteletet tartanak. A katolikus papság és a hívek a ferences vértanú sírjánál bemutatandó istentiszteleten vesznek részt.

Tanévnyitás a timisoarai-temesvári piarista liceumban. A timisoarai-temesvári piarista liceum igazgatósága értesíti a növendékeket, hogy a tanévnyitó Veni Sancte szeptember 15-én, szerdán, délelőtti 9 órakor lesz a piaristák templomában. Utána fél tíz órakor tartják meg a Venetia-utca 6. szám alatt az ünnepélyes megnyitót, amelyen az összes növendékek feltétlenül jelenjenek meg.

Október elsejéig kell a termést bejelenteni. Timisoara-Temesvár város gazdasági hivatala közli, hogy a város területén lévő gabonatermelőknek október elsejéig kell terjeszteniük a termésről szóló jelentéseket. A bejelentést a mehalai külvárosi telekbírói hivatalban kell benyújtani. Akik a bejelentést elmulasztják, büntetésben részesülnek.

Cukorkiosztás Alba Iulia-Gyulafehérvárott. (Saj. tud.) A városi közéleti hivatal rendelkezése értelmében a szeptemberi cukorkiosztás megkezdődött és szeptember 20-ig tart. A 2. számú cukorjegyre a keresztény lakosok fejenként 500, a zsidók 100 gramm cukrot kapnak.

Száz vagon tűzifa a timisoarai-temesvári társadalomsegélyző bizottság rendelkezésére. A timisoarai-temesvári társadalomsegélyző bizottság céljaira száz vagon tűzifát vásároltak. Disela Pavel timisoarai-temesvári városi közéleti tanácsnok Arad megyébe utazott, hogy a tűzifa szállítására nézve megtegye a szükséges lépéseket.

Leégett mozi. (Saj. tud.) Targovisteban a Doina-mozi kigyulladt és a tűz olyan gyorsan terjedt, hogy a tüzlőtűs minden erejének megfeszítése mellett sem lehetett a veszedelmet megfékezni. A mozi minden berendezésével és sok filmtékercsel együtt elhamvadtt. A kár 3 millió lej. A tűz a vetítő kamrában keletkezett.

Italos állapotban fürdött - belefut a vízbe. (Saj. tud.) Sesarean Petru 58 éves cugiri-kudzsiri munkás italos állapotban a Marosa ment fürdői. Sesarean a víz sodra elkapta, holttestét órák múlva sikerült kifogni.

Elvesztettem pénziárcámát iratokkal. Kérem a becsületet megtaláló utalomért címre: Dr. Karcag Károly, Timisoara, Berthelot-körút 10, a rendelési órák alatt átadni sziveskedjék.

Szept. 13. hétfő
R. kat.: Notburga
Prot.: Ludmilla
Ort.: Kornél

Napkelte: 5 ó 33 p.
Napny.: 18 ó. 19 p.
A nappal hossza: 12 óra és 45 perc.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Bratianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.

Előfizetési ár a lap házhöz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólítások: Koclama hirdető-irodában, Motiann-utca 6. Telefon: 17-11.

BEVEZETÉK A HÁSASSÁG ELŐTTI KÖTELEZŐ ORVOSI VIZSGÁLATOT. (Bucuresti.) A hivatalos lap legutóbbi számában rendeletörvény jelent meg, amely kötelezővé teszi a házasság előtti orvosi vizsgálatot. Az anyakönyvvezető csak akkor végezheti el az esketést, ha a jövőendő házaspár feleik bizonylatot mutatnak be arról, hogy egyikük sem szenved fertőző állapotban lévő nemibetegségben, illetve fejlődésben lévő szifilitikus fertőzésben. A bizonylatot hatósági orvos állítja ki.

Üresedésben lévő tanítói állás. Az aradmegegyi Ghioroc-Gyork községben lévő - vegyes vallású tanulókat befogadó - református elemi iskolánál képsített egyén tanítói állást nyerhet. Az állás azonnal elfoglalandó.

Szeptember 14-én a háborus árváknak gyűjtenek Aradon. Az aradi társadalomsegélyző hivatal közlése szerint szeptember 14-én Aradon a háború árváinak gyűjtenek. Meghatalmazott csoportok házról-házra járva gyűjtik majd a pénzadományokat, amelyekről szabályszerű elismervényt adnak.

Fogadóórák a timisoarai-temesvári városházán. Dobosan Ioan dr. timisoarai-temesvári főpolgármester keddi és pénteki mapon fogad feleket a városházán déli 12 és fél 2 óra között. Az alpolgármestereknél naponta déli 12 órakor kezdődik a fogadóóra.

Agyonlőtte a csendőr az ellenszeggül bűnözőt. Aradul Nou-Ujardar község határában az egyik szolgálatot teljesítő csendőr igazoltnál akart két arra haladó férfit, akik azonban ellenszeggültek és leaktarták fegyverezni. Dulakodás közben a csendőr az egyiket agyonlőtte, a másik pedig elmenekült. A halott ember zsebében talált iratokból kiderült, hogy Legreac Gheorghe Mehediú megyei katonaszökevényvel és ismert bűnözővel azonos. A másik férfit a vingarai csendőrség fogta el. Az ügy kivizsgálása céljából Aradra szállították.

Még a tél beállta előtt látogassa meg Buzias-fürdőt Fürdőidény október 4-ig.

Tárgyalás közben letartóztatták a tolvajt. Ismeretes, hogy a büntetőtörvénykönyvet nemrégben módosították, olyan értelemben, hogy a tolvaj már tárgyalás közben letartóztatható, ha bűnössége nyilvánvaló, tehát már az utélet kihirdetése előtt. Az első esetben az aradi büntetőjárásbíró alkalmazta a módosított büntetőtörvénykönyvnek ezt a szakaszát és S. A. aradi 19 éves fiút, aki állkúlcossal behatolt Cosar Eugen aradi lakos lakásába és onnan 4300 lejű lopott, ügyének tárgyalása közben letartóztatta. Ítéletet a jövő héten hoz a bíróság.

Láttaoznani kell a zsidók munkaszolgálat alóli mentességéről szóló igazolványt. (Bucuresti.) A munkaügyi minisztériumban működő zsidó-ügyek kormánybiztossága elrendelte, hogy valamennyi munkaszolgálat alóli mentességet és foglalkozás-gyakorlási igazolványt tulajdonosa láttaoztassa. A láttaozás a Romániai Zsidókózpont megyei szervezeteinél történik szeptember 20. és 25. között. A kormánybiztosság egyben szeptember 15-ig meghosszabbította a zsidó nők részére a munkaszolgálat alóli mentesség iránt való kérelmek benyújtásának határidejét. (Rador).

Elemi iskolai tanulók tankönyvei. Az elemi iskolák számára szükséges tankönyvek és nyomtatványok mindenkor beszerezhetők a Hangya aradi áruakcárában (Strada Muresianu 5). Vidéki megrendelések a szövetkezetek útján vagy személyesen eszközölhetők.

Uj üstökös fedezett fel egy román tanár. (Bucuresti.) Daimaca targujun tanár szeptember 5-én az égbolton új üstökös fedezett fel. Észleletét azonnal közölte a bucaresti csillagvizsgáló intézettel, amely megállapította, hogy Daimaca tanár megállapítása helyes.

Milyen élelmiszerjegyek érvényesek. A timisoarai-temesvári város közéletmezés szolgálat közli, hogy a szeptember 14-től 20-ig terjedő héten a következő élelmiszerjegyek érvényesek: Népi kenyér vásárlására a 64., 65., 66., 67., 68., 69. és 70. számú kenyérjegy (fejadag 300 gramm), hus vásárlására a 21. és 22. számú husjegy, zsirra pedig a szeptember havi 3. számú zsirjegy. A folyamatban lévő cukorosztás alkalmával a 2. számú cukorjegy érvényes (keresztenyek fejadagja 550, zsidók 100 gramm). A kukoricaliszt korlátozás nélkül vásárolható.

Mozik műsora. Szeptember 12, vasárnap és szeptember 13, hétfő: Arad: Aro: „Hatan voltak”, Corso: „Bál a kastélyban” (Alicia Valli), Forum: „A San Gottardo-i kémény” (Mariella Lotti, Osvaldo Valenti, Germana Paolieri, Leonardo Cortese), Urania: „Hamlet és Ofélia” (Pat és Patathon). Timisoara-Temesvár: Apollo: „A sziv mindig fiatal” (Emil Janjnings), Atlantik: „A sors” (Heinrich George, Gisela Uhlen), Capitol: „Sötét utak”, Corso: „A végzet sodrában” (Primo Carnera, Camillo Filotto, Germana Paolieri), Thalia: „Ald veszt, nyer” (Umberto Melnati, Vvi Glod), Fratelia-Ujkiroda: Fratelia: „Marguerite: 3” (Theo Lingen), Roxy: „G. P. U.” (Andrews Engelman).

Ügyeletes gyógyszerárak. Szeptember 12, vasárnap: Arad: Leger (Regina Maria-ut 21), Berger (Saguna-ut). Timisoara-Temesvár: Belváros: Salvator (Regele Ferdinand-ut 3), Gyárváros: dr. Sandovici (Dacilor-utca 10), Erzsébetváros: Sarga Porambuc-utca 1), Józsefváros: Pildner-Steinburg (Dragalina-tér 15). Szeptember 13, hétfő: Arad: Dick (Marasesti-utca 1), Kárpáti (a villamos állomással szemben). Brassov-Brassó: Tuliu (Libertati-tér 2). Timisoara-Temesvár: Belváros: Götz (Bratianu-tér), Gyárváros: Meisner (Petru Maior-tér 2), Erzsébetváros és Józsefváros: Roxin (Axeata Sever-tér), Mehala: Chioreanu (Cloaca-utca 18). Fratelia-Ujkiroda: Panaioita. Freldorf-Szabafalu: Bonomi. Szeptember 14, kedd: Brassov-Brassó: Jekelin (Regele Carol-utca 17), Kugler (Lungu-utca 73).

ELEG A VIZ

Monája házamester, szölt a háziurnak, hogy tele van vízzel a pincém? Szöltam, de azt mondta, hogy háromszor lejes házbéret, nem töltöhet meg borral.

NEM TULÓZ

Kicsinyesék vendégei várnak. A férj kimegy a konyhába. Ilven kevés szendvicset készítettél, amikor hat vendégünk lesz... Ne félj apu, ehetetlen lesz...

KÖNYVRENDELŐK FIGYELMÉBE. Az aradi Kőlcsey Egyesület kéri mindazokat, akik az egyesület könyvsorozatának első megjelent kötetét, „A két koldusdiákot, egy vagy két példányban megrendelik, hogy felesleges kiadások megtakarítása céljából rendelésüket levelezőlapon juttassák el a „Havi Szemle” szerkesztőségébe (Arad, Str. Bratianu 2-4), ahol a Kőlcsey-könyvek ügyeit is intézik. Ugyanakkor küldjék be a könyv árát, 190 lejű, valamint 25 lejű postai és csomagolási költségekre, azaz összesen 215 lejű.

Több aradi gyár munkásokkal létesít. (Bucuresti.) A hivatalos lap szeptember 3-i számában megjelent munkaügyi miniszteri rendelettel az aradi cukorgyárat, a Lengyel butorgyárat, a villanygyárat, az Armatura fémpipari gyárat és a Grundmann vasárgyárat arra kötelezték, hogy harmadnapon belül munkásai részére étkezőt állítson fel.

Ertesítés. Klinger Klári, horvát nyelvpedagógus a tanítást megkezdte Francia, angol, német nyelvtan. Társalgás. Irodalom. Magánórák és tanfolyamok gyermekeknek és felnőtteknek. Beiratások 2-4 óráig. Timisoara I, Milano-u. 7., I. em.

Ertesítés. Herskovits Augusta zongoraművész, államilag képesített oklevéles zongoratanár, szeptember 15-én megkezdte tanítását, kezdők és haladók részére. Előkészít akadémiai vizsgákra és tanít újfajta angol jazzt. Jelentkezni lehet szeptember 12-től. Timisoara, III, Domnita Balasa-u. 10, d. u. 3-5-ig.

Házasság. Spiritza Imre államnyugdíjas és néhai Huszmüller Miklós özvegye, Tankó Berta tisztelt barátai és ismerőseit e hó 11-én kötött házasságukról ezen az uton tudatja.

Huszéves iskolai találkozó. Felkértem a timisoarai volt városi polgári leányiskola 1923/24 évből végzett növendékeit, hogy a huszéves iskolai találkozó megbeszélése végett jelentkezzenek Bergerné, születési nevén Mátyás Kató címén, Timisoara, Fratelia, III. utca 23. szám alatt.

Halálozások. Reviczky-Lévay Antalné, születési nevén egervári Deér Istvánka ohába romanai jegyző neje, szeptember 6-án, rövid szenvedés után, Lugojon elhunyt. - Kardos Józsefné, születési nevén Grünblatt hosszas szenvedés után e hó 10-én elhunyt. Temetése 12-én, d. e. 11 órakor lesz a timisoarai belvárosi temetőben. - Özv. dr. Czédly Károlyné, születési nevén Parlagi Irén e hó 10-én, 69 éves korában elhunyt. Temetése 12-én, d. u. 5 órakor lesz az aradi Eternitate temetőből.

Rádió

SZEPTEMBER 14. KEDD.

Bucuresti: 6.55 Hírek, reggeli zene. 12.45 Hírek. 13. Bajtársi óra. 13.50 Hírek németül. 14. Hírek. 14.15 Közlemények. 14.50 Sebesültek szórakoztató műsora. 15.30 Könyvű zene. 15.40 Katonák üzennek. 16.40 Hírek oroszul. 17. Zenekar. 18. Tarka műsor. 19. Hírek németül. 19.15 Zongora. 19.40 Közlemények. 19.45 Hírek. 20. Rádiózenekar. 20.40 Előadás. 21. Szimfonikus hangverseny. 22. Hírek, sport, 22.15 Közlemények. 22.20 Szórakoztató zene.

Budapest I.: 6.25 Torna, zene, hírek. 6.30 Hírek. 10.15 Szalóonzene. 11.15 Hanglemezék. 11.40 Divat. 12.10 Zenekar. 12.40 Hírek. 14. Szórakoztató zene. 14.30 Hírek. 15. Táncczene. 15.45 Gyermekekdelűtan. 16.15 Hanglemezék. 16.20 Hírek németül. románul, szlovákul, ruszinul, szerbül, magyarul. 17. Muzsika. 18. Versek. 18.50 Hírek. 19. Zenekar. 19.30 Közvetítés. 20. Hanglemezék. 21.05 Előadás. 21.40 Hírek, 22.40 Hanglemezék. 23.10 Művészlemezék. 23.45 Hírek.

Tanulók és diákok részére mindennem! iskolai cikkek (tan-, papir-, rajzszerek, füzetek, jegyzékek, írószerek stb.) mérsékelt áron kaphatók. DEPAG papir- és könyvkereskedés r. t.-nál Timisoara - Temesvár, I., Bratianu tér.

A VÖLKISCHER BEOBACHTER FÉNYKÉPE GYÖLSÉGE I. MIHÁLY KIRÁLYRÓL. (Berlin). A Völkischer Beobachter című német lap egyik legutóbbi számában közli Gyölsége I. Mihály király fényképét, amint látogatást tett a Fekete-tenger partján állomásozó német csapatok egyik motornélküli repülőterén. A képen az uralkodó éppen az egyik gépben ül és a pilóta magyarázatát hallgatja. (Rador).

NORMAN ARMOUR LESZ SUMNER WELLES UTÓDJA. (Amsterdam). Washingtoni jól értesült körök szerint az Egyesült Államok új helyettes külügyminiszterévé a lemondott Sumner Welles helyébe Norman Armour-t, az Unió eddigi argentinai nagykövétét fogják kinevezni.

ÚJ HIRSZOLGALATI ESZKÖZ: A BESZÉLŐ FÉNY. (Berlin). A német lapok képes beszámolókat közölnek a „beszélő fényről”, a német hírszolgálat új készülékéről. Az új fény-hangkészülék kezelője mikrofonba mondja a jelentéseket, az adókészülék a hangot fényre váltja át és a távoli felvevőkészülékben a fény ismét hanggá alakul át. E készülék segítségével a harc döntő pillanataiban rendkívül gyorsan történhetik a parancsközvetítés és az ellenség ezeket a parancsokat nem tudja lehallgatni. (DNB).

KAIROBA KÖLTÖZIK A JUGOSZLAV EMIGRÁNS KORMÁNY. (Stockholm). Londoni híradás szerint Péter jugoszláv király most már hivatalosan is közölte, hogy a jugoszláv emigráns kormány legközelebb Kairóba költözik.

A DUISBURGI OPERA PRAGÁBA KÖLTÖZÖTT. (Prága). A prágai lapok jelentik, hogy szeptember elseje óta állandó operatársulat működik Prágában a német színház keretében. Duisburg város teljes operategyüttese költözött át Prágába és az egész színi idényen keresztül hetenként három előadást fog tartani. A prágai német színháznak eddig csak operett- és prózai együttese volt.

VALASZTÁSOK IRAKBAN. (Ankara). A Stefani jelenti: Bagdadból származó jelentés szerint Irakban megkezdődtek a választások. A szavazás egy hétig tart. Az új parlament összehívását a jövő hónapra tervezik. (Rador)

„A PÍLÓTANÉLKÜLI REPÜLŐGÉP”. (Lausanne). A Gazette de Lausanne című svájci lap „A légi háború” című rovatában érdekes vezető cikket közöl „A pilótanélküli repülőgép”-ről. A tudomány mai állása szerint a pilótanélküli repülőgép nem elérhetetlen valóság, — írja a lap. — Senki előtt nem titok, hogy a repülés szakértői már évekkel a háború kitörése előtt tanulmányozták az önműködő és félig önműködő repülőgép elállításának kérdését. Ilyen irányú kísérleteket végeztek éppen tíz évvel ezelőtt a nagy európai és amerikai repülőgépek fedélzetén, a rádióhullámokkal való vezetés terén.

„SPANYOLORSZÁG NEM TOTALIS ÁLLAM”. (Madrid). Arrese spanyol pártminiszter Burgosban beszédet mondott a falangizmus állásfoglalásáról a mostani háborús helyzettel kapcsolatban. A pártminiszter többek között kijelentette, hogy meg kell valósítani Spanyolország kiűzetését. „Spanyolország nem utánoz semmilyen külföldi rendszert, Spanyolország nem totalis állam”.

Vörösmarty

Vörösmarty Mihály

1.00—1855

I.
A maga korában ünnepezt költőfejedelm. Hatalmas és izzig-véng magyar költői alkotásai kiterjednek az epika, a líra és a dráma területére. Míg sincs költőnk, akinek nagyobb hatása lett volna az irodalomra és a nemzetre, ha egész költői tevékenységét tesszik mérlegre. Az erős és tiszta nemzeti szellemű irodalom általa lesz uralkodóvá és jut majd a legmagasabban a hozzá hasonló legnagyobbak által.

Atyja Vörösmarty Mihály, anyja Csáty Anna. 1638-ban kapja a Vörösmarty-család a nemességet. Költőnk a család katolikus ágából való. Tuladunai. Atyja gazdatiszt sokáig egy grófi uradalomban, később a maga kezére gazdálkodik bérleti földön. Szorgalmas, de- rék férfi. Kilenc gyermekét sok gond és baj között neveli. Az édesanya dalos-lelkű, rendkívül jószívű, betegeket fü- veivel, házi szereivel ügyesen gyógyító. Még imádságos könyvét is megfedezi a szegénnyel, amikor már nincs mit adnia. Így imádkozik a két jó öregasszony, az özvegy és Sára néni, a szomszéd, „fél- könyvből, de nem félszívvel”. Korán kezdődő, hosszú özvegyességében bátran harcolna az élettel, ha nemcsak jó gazd- asszony lenne, hanem gazda is. Elárul, elszegényedik. Öregségét költő fiának

dicsősége és megindítóan gyöngéd sze- retete és támogatása aranyozza be. Szegény asszony könyve című versében Vörösmarty maradandó emléket emel édesanyjának.

Tizenegy éves koráig otthon tanul, aztán a közeli Székesfehérvárra, cis- terciták iskolájában. Mint ötödikes már megkeresi a ruháralót és eltartásá- nak jórészt tanításból, Pesten is tanul és tanít. Az apa halála után költőnk egészen a maga erejére marad. A nagy tekintélyű Perczel-családba áll nevelő- nek. Három szilaj és öntelt urival van gondja-baja. A Perczel-házban éri az első nagy szívvihar. Beleszeret tanítvá- nyai hugába, Perczel Etellába. Ez a gazdag és előkelő leány csak muzsája lehet a nemes, de vagyontalan Vörös- martynak. Öt évig nevelősködik. Ezalatt sokat olvas, tanul, versel és elvégzi jogi tanulmányait magánuton. Perczelék ajánlására Tolna megye alispánja felfo- gadja patvaristának Görbőre, Jurátus- társával együtt éli a vidéki uri élet örö- meit. Ekkor szereti meg a vadászatot. Mivel a szívből azonban szerelmi bán- nat borong. A vármegyei politikai élet nemzeti érzéseit mélyíti el. Képzetele a messzi múltba száll.

1823-ban kezébe kerül Aranyosrákosi Székely Sándor unitárius pap kisded

éposza: A székelyek Erdélyben. Ez az irodalmi hatás az 1825-ben megjelent Zalán futása (1825) születéséhez, Vörösmarty első hatalmas epikai alkotásához. A régi dicsőség keresése és felragyogtatása így kezdődik Vörösmarty költészetében.

Pesten megint a Perczel-fiúk neve- lője, amíg megszerzi az ügyvédi okleve- let. Zalán futásának nagy sikere arra kényszeríti, hogy csak az irodalomnak é- jen, mint barátja, pártfogója és vezére, Kisfaludy Károly. Az ifjú költő azonban nem tud megélni az irodalomból. Már- már elhagyja a fővárost. Ekkor a Tudomá- nyos Gyűjtemény szerkesztésére ké- rik fel. Ezt a munkát Vörösmarty öt éven át a leglelküimeretesebben végzi. Megszabadulván a legnyomasztóbb anyagi gondoktól, biztos szármacsapa- sal emelkedik. Egyházművelés jelennek meg nagyszerű költői művei. 1830-ban a Magyar Tudományos Akadémia fizeté- ses rendes tagja. 1833-ban Várnász cí- mű szomorujátékát 200 arannyal jutal- mazza az Akadémia. Munkái-ért meg- kapja az Akadémia nagydíját, meg- osztva Kisfaludy Sándorral.

Sokat fáradozott mint akadémikus a ma- gyar nyelv ügyében, a helyesírás szabá- lyainak megszilárdításában. Révai Mik- lós elveit viszi győzelemre. Az irodalom- ban és kritikában is a vezér. Bajza Jó- zseffel és Tódy Ferenczel írói trumvi rátsüt alkot. Ok harman uralkodnak i- szellemi életben. Kitűnő fegyver van a kezükben, az Athenaeum című irodalmi folyóirat és melléklete, a Figyelő. Más a mult és a jelen legnagyobb költőjének tisztelti nemzete, de Vörösmarty még hónapos szobában lakik. Később van mar ketszobos, gyengén butorozott la- kása. Esemény, amikor a költőfejedelm iroasztalhoz jut. Az anyagi gond rajta van halálig. Szép mégis az élete. Mivel mind nagyszerűbbek, költői ereje és di- csősége a delelőn.

Ekkor, negyvenharmadik évében, lesi foglya a fenns szerelme. Rejtegeti, kesonak tartja. Az élet jó anyagai kö- zül azonban a legaldottabb, a boldog családi élet, mégis mellette áll. A fiatal és szép Csajághy Laura a nagy költő kezét csak habozva fogadja el. Tusako- dik magával. Méltó-e arra, hogy az ün- nepelt férfi élettársa legyen? Ekkor írja Vörösmarty a szerelem bölcselétét: A merengőhöz címűt. — („Hova merült el szép szemed világa? Mi az, mit kétes távolban keres?... Nézd a világot; annyi milliója, s köztük valódi boldog oly kevés... Abrándozás az élet meg- rontója, mely kancsalul festeti egékbe néz.”) Kapott-e ennél szebb ajándékot valaha is menyasszony? Négy gyerme- kük születik e házasságból.

1848-ban a főváros polgármester- jelöltje. Egyhangulag megválasztott képviselője a bácsalmási kerületnek. Kinevezik a legfelsőbb kegyelmi tanács tagjává. A forradalom leverése után hó- napokig bujdosik. A nemzeti összeom- lást nem tudja sokáig elviselni. Vívóda- saitól csak a halál szabadíthatja meg. Hattyudalában. A vén cigány-ban, é maga a vén cigány, a kétségbeesésből visszarántja hite a jövőben: „Lesz még egyszer ünnep a világon Elfárad a vérs- haragja”, s a béke angvala leszáll. Öz- vegyét és három árváját a nemzeti ke- gyelet veszi pártfogásába, Deák Ferenc felhívására. Temetése óriási néma tilt- tetés az elnyomó osztrák hatalom ellen. Költői nagyságát és méltóságát a nem- zet lelke örzi és a márványba faragott Szózat is hirdeti mindörökké.

A könyv kapható Brassov-Brassóban az Elekes-, valamint a Bojé- könyvkereskedésben, Aradon Hegedüs István, Lu- zoson a Husveth-Iéle könyvkereskedésben. Timişoara- temesvárott a „Missio”-üzlet a jövő hét első napja-ban kezdi meg „A két koldusdiák” árusítását

VAS BORISKA
a tanítást szeptember 15 én k. zai. for- ra, tán, akrobátika, sz. pp. egyéni kiképzé- Beia közás: Arad, Regele Ferdinand- kőút 6.

Apróhirdetések

MEGBIZHATÓ mindenest keresek. Timișoara, IV., Bratianu-u. 24, ajtó 6. (7161)

PIROS IGAZOLVÁNYOM és C. F. R. carnetom elveszett. Megtalálójára adja át a timișoari meghalati rendőrségen. (7328)

BANKTISZTVISELŐ, kifogástalan könyvelő, levelezésben jártas, állást keres. Ajánlatokat „Hadmentes 77” jelígre a timișoari kiadóba kér. (7191)

DIÁKOKAT vagy diáklányokat teljes ellátásra vállalkozó Timișoara II., Barbu Delavrancea-u. 18, 3. ajtó. (7172)

JÓLELKŰ, művelt kisasszonyt keresek árván maradt kisleányom mellé. Háztartási felügyeletét vállaló egyszobás lakást is kaphat ugyanott. Gyárvárosi villakakastan. Pontos adatokkal ajánlatot „Október 15” jelígre kérek a kiadóba. (5322)

Elektromotorok

III. fázisúak, 4-12,5 lóerőig raktáron. Csermák si fiul. Timișoara II., Neulucea-u. 42. Távbeszélő 52-86.

SZÉP CSALÁDI HÁZ gyümölcsösessel a Gyárvárosban, közel a villamoshoz, eladó. Timișoara, II., Subone-u. 16. (7334)

ALSO középiskolai tanulók oktatását bármely tantárgyból vállalom. Timișoara I., V. Alexandri-u. 3, 9. ajtó. (7061)

SZOBA-KONYHÁS lakást keresek. Címeket kérek (szívességgel): Timișoara, III., Odobescu-u. 20, 8. számú ajtó alá. (7235)

JÓL főző mindenest bejárónót azonnal felfogad Dr. Goiti, Timișoara, I. Palanca-u. 2. (4327)

MŰVELT, római katolikus, jobb nőt keresek 2 gyermekhez, nappalra. Németül tudók előnyben. Cím a timișoari kiadóban. (5323)

ÖSSZECSUKHATÓ fehér vaságy, sodronnyal és 3 matraccal eladó. Cím: Timișoara V., Mircea cel Batran-u. 45. (4328)

KIADO teljesen elkülönített butorozott szoba, fürdőszoba használattal, ágynemű nélkül. Timișoara, III., Corbului-u. 5/a.

KERESÉK közelálló, jobb házból való 16-17 éves fiút kísérőnek. Timișoara Spl. Müller Guttenbrunn 14, II. 16. (7330)

TARSZEKER, 25-30 métermázas teherbírásu, eladó, esetleg lovakkal, szerszámmal. Timișoara Ronat Magdi-u. 12. (7284)

MEGBIZHATÓ bejárónót keresünk azonnalra. Timișoara I., Mercy-u. 7. II. emelet. (7283)

MAGANTISZTVISELŐ szerényebb butorozott szobát keres, lehetőleg a Belvárosban, vagy villamos mentén. Ajánlatokat „Fiataltalember” jelígre a timișoari kiadóba kér. (7281)

Fürdőszoba-ráépő

(VORLÁGER)

préselt parafából igen csinos, erős kivitelű kapható **POPCART** cégmel Timișoara IV., T. Vladimirescu-sor 27. Vízszonteladók cégeket mindenütt keresnek.

VALASZTEKOSAN butorozott szobák és 1 szoba-konyhás, éléskamrás lakás kiadó. Érdeklődni „Acem” irodában, Timișoara I., Lonovics-u. 5. Távbeszélő 52-60. (7280)

ALKALMI vétel. Új, férfi részére való télikabát és 1 öltözött férfiruha, jó állapotú, juttányosan eladó. Érdeklődni: Timișoara II., Spitalul nou-u. 11., a portánál. (7279)

RENDES bejáró szakácsnót keresnek. Timișoara II. 3. August-u. 27. A háztulajdonosnál. (7326)

HIS MASTERS Voice-pathetion, asztali és lemezekkel, vagy a nélkül. eladó. Érdeklődni délután 3-4 között. Timișoara, távbeszélő 45-77. (7233)

Timișoara Temesvári **CURSO-MOZI** 1. órák 3, 5, 7, 9-kor TELEFON: 33-95
ELMÉNY, IZGALOM, SZGRAKOZÁS: PRIMO CARNERA
A végzet sodrában
 Remek művészekkel: CAMILLO PIUOTI, GERMANA PAOLIERE.

IDŐSEBB leányt, vagy független háziözvegyet keresnek vidékre, önálló ur háztartásába. Ajánlatokat „Komoly” jelígre a timișoari kiadóba kérnek. (7287)

IRÓASZTAL, fűrészes, jó állapotú, eladó. Timișoara, II., Dacilor-u., 1., 5. ajtó. (7174)

HASZNÁLT, kifogástalan állapotú 3/4-es kerékpárt, jó tömőkkel vennék. Ajánlatokat Dormuth, Timișoara III., Odobescu-u. 13, címre kérek. (7220)

TISZTA akadéméz kapható Lippe József-féle cégnél, Timișoara III., Domașneanu-u. 1. Távbeszélő 30-21. Ar 50 kg-os bádognakannákban 470 lej, a kanna 750 lej, kicsinyben 490 lej kg-ként. (7219)

ELADÓ Fordson-tractor. Telbis Rafael, Timișoara, Eșenova-Veche 92. (7327)

NÉZZE át ruhátárát, s ha ruhája molyrágott, kiégett, vagy elszakadt, különleges műtömmel beszövehető B. Kemény Kláránál. Timișoara III., Porumbescu-u. 69. sz. (7222)

RÁDIO eladó, Timișoara IV., Popovici Barceanu-u. 50, 5. ajtó. Megtekinthető egész nap. (7247)

UTAZÓ keres komoly vállalatot. Ajánlatokat „Fiataltalazó” jelígre a timișoari kiadóba kér. (7243)

GYAKORLOTT spulnizónót azonnal felfogadok. PRISLOP-kötőde, Timișoara III., Carol-körút 43. (7260)

MEGBIZHATÓ tisztá mindenest keresünk 3 személyhez. Cím a timișoari kiadóban. (7242)

KÖRKEMENCÉNEL téglacsérép-égető mester, 30 éves gyakorlattal bíró, jó bizonyítványokkal rendelkező állást keres. Cím a timișoari kiadóban. (7241)

Teljes ellátás!

elsőrendűt, művelt uriházban keresek zeneakadémiaira járó leányokra részére. Érdeklődni Timișoaran, tel. 52-05.

KÜLÖNBEJÁRATU, butorozott szobát keres, fürdőszoba-használattal olasz tanár. Cím: Institutul Italian, Timișoara. Megbízhatóság 11-13 és 17-19 óra között. Távbeszélő 12-77. (7256)

KELLEMESE otthonra talál urinó szerény lakásban. Ajánlatokat „Tiszta 1843” jelígre a timișoari kiadóba kérek.

ELADÓ egy Juchten-Görsers-féle háromtalpu bakancs, 2 darab vízhatlan hátizsák, egy viharköpeny, finom férföltönyök, egy fehér, tizedes konyhaméreg. Cím a timișoari kiadóban. (7282)

FAVÁGÓ-GÉP, 6 lóerős, eladó. Timișoara, Ronat Magdi-u. 12. (7285)

VENNEK (átvennék) 1, vagy 2 szobából álló teljes berendezésű korszerű lakást. Ajánlatokat „Korszerű” jelígre a timișoari kiadóba kérnek. (7268)

KOMBINÁLT szoba helyszürke miatt sűrűn eladó. Timișoara V., Mircea cel Batran-utca 46, Megtekinthető 8-11-ig. (7267)

NEGYED, vagy feles kerékpárt, jó állapotban levőt, vennék. Anton Braun, Timișoara I., 10 Mai-u. 1. (7266)

SZAKÁCSNÓT azonnal felfogadnak. Cím a timișoari kiadóban. (7265)

GÉPIRÁST, levelezést, vagy bármilyen irodai munkát vállalkozó otthonra. Timișoara III., Memorandului-utca 68. (7264)

1-2 **DIÁKLEÁNY**, vagy fiu jó ellátást kaphat külön szobával a gyárvárosi zárda közelében. Timișoara II., Soareiu-u. 3., 1. ajtó. (7262)

VARROLEANYOKAT angol és francia munkára felfogadnak. Cím: Burgmann-szalón, Timișoara I., V. Alexandri-u. 7. (7263)

MINDENEST, rendben levő iratokkal felfogadnak szeptember 15-re. Timișoara I., Diaconovici Loga-körút 17., 2. ajtó. (7261)

FÁFÜRESZELŐ-gép, 4 HP. motorral, eladó. Timișoara II., E. Teodoriu-u. 15., 5. ajtó. (7259)

MINDEN munkához értő, bejáró főzőnő rendes családnál állást keres. Cím: Timișoara III., Corbului-u. 20. Melys-int. (7257)

NŐI, szürke átmeneti kabát csuklyával, (kapucnival), majdnem új, kis termetre való, eladó. Timișoara IV., Berthelot-körút 2, I. em. 5. (7254)

EGYEDÜLÁLLÓ személy keres 1-szobás lakást, esetleg fürdőszobával. Pontos fizető. Ajánlatokat „Október” jelígre a timișoari kiadóba kér. (7255)

VALLALOM diák, vagy diákleány teljes ellátással fürdőszobás lakásban. (Zongorahasználat). Timișoara II., Cantacuzino-u. 4. 12. ajtó. (7253)

NAGYOBB üzem vagy gyár részére áttört varrást (aszurozást) szaksszerű, gyors kivitelre átvesszek. Mendelsohn-Spitzer, Timișoara III., Carol-körút 9. (7252)

ELADÓ 32-es gyermekcipő, 42-es férficipő, gyermek (7 évesig) részére való télikabát, valamint szalmazsák. Timișoara IV., I. V. carescu-u. 21. 9. ajtó. (7251)

KERESÉK főzni tudó, idősebb, hosszabb szolgálattal időről szóló bizonyítványokkal bíró mindenest bejárónót. Cím: Müller festőde fiókja, Timișoara I., Mercy-u. 9. (7258)

FELFOGADUNK textilsegédet. Centrala Lanei, Timișoara, Regele Mihai-körút 2. (7277)

BEJÁRÓNÓT azonnalra keresünk. Satorius, Timișoara, III., Odobescu-u. 18. (7276)

CIPESZ-munkásokat, jó munkabérrel, állandó export-munkára, azonnal felfogadnak. Cím: „Corecta”, Timișoara, Dorobantilor-utca 30. (7270)

RENDES bejárónót szeptember 15-re felfogadnak. Timișoara, Müller Guttenbrunn-sor 7., I. em. 12. (7274)

ZSAKOK, jó állapotban, kis káposztás és egyéb hordó, teknők eladók. Megtekinthető k szerdán és szombaton, Timișoara, Mehala, Martirul Cermeianu-u. 10. sz. (7273)

SZÉP, napos, butorozott szoba, fürdőszobahasználattal kiadó Mehala elején férfinak, vagy dolgozó nőnek. Ajánlatokat „Kertes ház” jelígre a timișoari kiadóba kérnek. (7271)

ELADÓ férföltöz. öltönyök, télikabátok, tiszta gyapjuszövetből. Megtekinthető kizárólag szerdán és szombaton. Timișoara, Mehala, Martirul Cermeianu-u. 10. (7272)

Ismét olcsón és jól vásárolhat a maradékok árufőzében
 Timișoara, Carol-körút 5.
 Doja-utca sarkán.

BUTOROZOTT szobát keresek villamos közelemben, 1 hónapra, esetleg félellátással. Ajánlatokat a timișoari kiadóba „Tanító-nő” jelígre kérek. (7323)

VENNEK 2 hálószoba-berendezést. 2 magas, sovány termetre való öltönyt, 2 pár bakancsot. Holmik bizományban való eladását is vállalom. Ajánlatokat „Háló” jelígre a timișoari kiadóba kérek. (7286)

KERESÉK azonnali belépésre idősebb szakácsnót étterem részére. Wanson Mihai, hotel și restaurant „Cerbul de aur”, Bocșa-Montana, jud. Caraș. (7240)

ELADÓ korszerű, diófurniros ebédlő, nem használt, külföldi, finom gyapjtól, kézbe kötött új, divatos kabát és két kifogástalan állapotban levő csuklya (kapucni) hátvédővel. Timișoara, távbeszélő 16-13. (7177)

TRICORECORD kőtégép, melyen bárki 15.000 lejt kereshet havonta, eladó. Kezelésére megtanítjuk. Timișoara IV., Pop de Basești-u. 25. (7235)

ELADÓ kifogástalan állapotban levő Columbia gramofon. Timișoara, III., Putna-u. 12. szám. (5299)

RÉGI nyakkendőből ujat készít Szűts, Timișoara I., Diaconovici Loga-körút 20., 3. ajtó. Földszint. (7239)

SZOBALEÁNYT vagy mindenest azonnal vagy szeptember 15-re felfogadnak. Timișoara I., Diaconovici Loga-körút 34. (7245)

BAKANCS, 43-as, valamint tisztí csizma, férföltönyt, átmeneti kabát, mind kifogástalan állapotban levő, eladó. Timișoara IV., Fröbl-u. 36. II. em. 25. (4320)

TANULÓ leányokat alkalmazunk jó fizetéssel, valamint fizetőleányokat. Juno-szalón, Arad, Regina Maria-körút 9. szám. első emelet 20. (2210)

A Szentirmjai tanár vezette miniszterileg engedélyezett

kereskedelmi szaktanfolyamra

még lehet beiratkozni. Cím: Belváros Bulev. Regele Mihai 8, III. emelet 16.

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szobát keres vidéki ur heti 1-2-szeri használatra. Címeket „Diszkrét” jelígre Reclamahoz, Arad, Eminescu-u. 4. (2214)

BORBELYSEGÉDET jó fizetéssel és mellékjövdelemmel azonnal alkalmazok. Folgert Gáspár, Arad, Bucur-utca 3. (2215)

FÜSTÖLT tölgyfa-ebédlő elutasítás miatt sürgősen eladó, Arad-Mossotzy-telep, Ioan Slavici-utca 8. szám. (2216)

TEMPLOMŰLEST, elsőrangú vennék. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Keresek” jelígre Reclamahoz, Arad, Eminescu-utca 4. (2217)

NŐI készáru munkára kézilányokat és szabósegédet alkalmazunk, aki gépelni, vasalni tud. Krivus, Arad, Regina Maria-körút 9. (2231)

KIFOGASTALAN szakács, cukrász, aki román, magyar, francia konyhához ért, állást keres. szanatoriumban, pensióban, vagy tisztí étkezdében. Cím Reclamánál, Arad, Eminescu-utca 4. (2219)

RENDELTETNEK megfelelő bejárónót alkalmazok azonnal, jó fizetéssel és ebédkezéssel, Arad, Episcopiei-utca 19-21. Kapu alatt jobbra. (2220)

VIZATHATLAN munkaruha, alfa tejszeparator, aranyozó prék eladó. Cím Reclamánál, Arad, Eminescu-u. 4. (2221)

FIATAL takarítóleányt felfogad Angel gyógyszerháza, Arad, Catedralei-tér. (2222)

EGY szoba-konyhás lakást keresek az állomás környékén, lehetőleg azonnaira. Címeket Reclamahoz, Arad, Eminescu-u. 4. (2223)

FŐZNI tudó mindenest felfogadok. Jenciu-nyomda, Arad, Carol-körút 6. (2224)

KÜLFÖLDI jobb nevű festők képeit megveszem. Címeket Aradon Reclamánál, Eminescu-u. 4., Timișoaran a kiadóhivataltba kérek „Festők” jelígre. (2225)

KOVACSMŰHELY teljes felszereléssel azonnal eladó. Ugyanitt jókarban levő sűrűkötő-gép eladó. Érdeklődni Arad-Séga, Caralasu-utca 27. alatt. (2227)

NYELVORAKAT adok, románból, franciából, németből, olaszból. 80 lej óránként. Korreptálok licumi négy alsó osztályból. Cím Reclamánál, Arad, Eminescu-u. 4. sz. (2186)